

KAPITEL 3

løbet af ca. 15 sekunder ikke viser sig kontrast i hjernens kar, men nok i alle andre af hovedets kar, og hvis samme forhold iagttages ved en ny undersøgelse mindst 15 minutter senere, er kredsløbsstandsning i hjernen påvist og billedmæssigt dokumenteret, hjernens funktionsophør dermed erkendt som irreversibelt, og diagnosen hjernedød fastslået.

Udstyr til cerebral angiografi findes på de fleste større røntgenafdelinger. I Danmark har den indtil fornylig være brugt i praktisk taget alle tilfælde af nyretransplantation - dels for dokumentationens skyld, dels for ved samme undersøgelse at forsyne nyrekirurgerne med oplysninger om nyrekarrene. I f.eks. Norge er undersøgelsen obligatorisk. På grund af en vis skadevirkning af kontraststoffet på donornyrene vil dens anvendelse i Danmark formentlig inden længe være begrænset til det strengt nødvendige.

Forskellige andre metoder bygger på samme princip, men anvender f.eks. radioaktive sporstoffer i blodet i stedet for røntgenkontrast og følgelig detektorer på kraniet i stedet for røntgenfotografering af dette. Udstyr hertil findes på alle danske hospitaler med tilladelse til organtransplantation. Metoderne er i Danmark lidet anvendte til det omhandlede formål, dels fordi teknik og resultatfortolkning kræver særlig ekspertise, dels fordi dokumentationen følgelig er mindre umiddelbar end den cerebrale angiografis.

Konstatering af, at trykket i kraniet overstiger blodtrykket, er et indirekte, men ligeledes sikkert bevis for standset hjerne-kredsløb og dermed for hjernedød. Metoden forudsætter indførelse af en trykføler i kraniet gennem et burhul samt rådighed over egnet udstyr til trykregistrering. Den anvendes næppe uden for de neurokirurgiske afdelinger.

De her nævnte tekniske metoder kan "skære igennem" al tvivl om hjernedød og er derfor specielt værdifulde i tilfælde, der ikke opfylder kravene 1) og 2) som er nævnt p. 51.

Den i forbindelse med hjernedød og transplantation nok mest omtalte undersøgelsesmetode er elektroencefalografien (EEG). Dens princip er opsamling, forstærkning og registrering af elektriske signaler fra storhjernens barkceller via elektroder anbragt på skalpen. Udstyr hertil findes på alle neuromedicinske og neurokirurgiske afdelinger. Metodens værdi for diagnosticering af hjernedød har vist sig at være meget begrænset, og i Danmark anvendes den kun enkelte steder - og da kritisk og kun vejledende.

Konklusionen af ovenstående redegørelse er:

Hos det flertal af egnede organdonorer, som opfylder de angivne betingelser, kan hjernedød diagnosticeres med fuld sikkerhed på basis af kliniske iagttagelser alene.

Hos de øvrige kan diagnosen stilles med fuld sikkerhed ved hjælp af tilgængelige tekniske metoder.

Ved korrekt gennemført undersøgelse er fejldiagnostik med hensyn til hjernedød udelukket.